

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αθήνα, 24-8-2022
Αριθμ. πρωτ: 2171
Αριθμ. Γνωμοδ.: 7

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
τηλ. 2106411526

ΠΡΟΣ
Την κ. Πρόεδρο του Δικηγορικού
Συλλόγου Κορίνθου

ΘΕΜΑ: Αρμοδιότητα ή μη του εισαγγελέα να αποφαίνεται επί του παραδεκτού της δηλώσεως προς υποστήριξη της κατηγορίας και να απορρίπτει το αίτημα του δηλούντος για χορήγηση αντιγράφων ποινικής δικογραφίας και για άσκηση των από το άρθρο 107 Κ.Π.Δ. δικαιωμάτων του, χωρίς προκαταβολή του παραβόλου των 40 ευρώ (αρθρ. 63 Κ.Π.Δ.).

Επί του ως άνω ερωτήματος, το οποίο διατυπώνεται στο υπ' αριθμ. πρωτ. 2171/4-3-2022 έγγραφό σας, με αφορμή την απόρριψη συναφών αιτημάτων και μη χορήγηση αντιγράφων ποινικών δικογραφιών από τους εισαγγελείς υπηρεσίας της Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών Κορίνθου, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α. Το αντικείμενο και τα όρια της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, που προβλέπονταν στη διάταξη του άρθρου 25 παρ. 2 του παλαιού Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ΚΟΔΚΛ - Ν.1756/1988, όπως ίσχυε), ήδη προβλέπονται στην όμοια διάταξη του άρθρου 29 παρ. 2 του νέου ομώνυμου Κώδικα (ΚΟΔΚΛ - Ν.4938/2022). Η αρμοδιότητα αυτή του Ανώτατου Εισαγγελέα συνίσταται στη διατύπωση της γνώμης του γενικώς και αφηρημένως ως προς την αμφιλεγόμενη έννοια διατάξεων νόμων, επί ζητημάτων γενικοτέρου ενδιαφέροντος, και οπωσδήποτε όχι επί υποθέσεων, για τις οποίες επελήφθησαν ήδη ή πρόκειται να επιληφθούν οι αρμόδιες δικαστικές αρχές, ή επί θεμάτων που απασχόλησαν ή πρόκειται να απασχολήσουν τα δικαστήρια ή τα δικαστικά συμβούλια, προς αποφυγή επηρεασμού της κρίσης τους, ενώψει μάλιστα και των προβλεπομένων ενδίκων μέσων και βοηθημάτων (βλ. παλαιότερες και πρόσφατες Γνωμοδοτήσεις Εισ. Α.Π. στην ιστοσελίδα eisap.gr: Γνωμ. Εισ. Α.Π. 47/1994 [Π. Ζαβολέα], Γνωμ. Εισ. Α.Π. 5/2001 [Δ. Κατσιρέα], Γνωμ. Εισ. Α.Π. 1/2018 [Β. Πλιώτα], Γνωμ. Εισ. Α.Π. 5/2018 [Ε. Σπυροπούλου], Γνωμ. Εισ. Α.Π. 9/2018 [Κ. Παρασκευαΐδη], Γνωμ. Εισ. Α.Π. 10/2018, 8/2019, 10/2020, 12/2021 [Δ. Παπαγεωργίου], Γνωμ. Εισ. Α.Π. 9/2021 [Α. Θεοδόση], Γνωμ. Εισ. Α.Π. 1/2022 [Λ. Σοφουλάκη] και Γνωμ. Εισ. Α.Π. 3/2022 [Δ. Παπαγεωργίου], καθώς και Ευτ. Φυτράκη: «Ο Εισαγγελέας και το κράτος δικαίου, ΤοΣ, 2008, 351 επ., 389, 390). Η πάγια αυτή «αυτοπεριοριστική» θέση της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου ως προς τη γνωμοδοτική της αρμοδιότητα, σύμφωνα με τις προπαρατιθέμενες διατάξεις του ΚΟΔΚΔΛ, υπαγορεύεται από την παραδοχή ότι για ζητήματα, τα οποία επιλύονται θεσμικά από τα έχοντα δικαιοδοτική αρμοδιότητα όργανα, που προβλέπονται από το νόμο, ήτοι τον αρμόδιο δικαστικό λειτουργό ή τον οικείο εισαγγελέα, και επί προσφυγής διαδίκου, από το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο, δεν είναι επιτρεπτή, η σχετική παροχή οδηγιών, υπό την μορφή Γνωμοδότησης, προς αποφυγή επηρεασμού της

ελεύθερης κρίσης και λειτουργικής ανεξαρτησίας των ως άνω όργανων.

Β. Ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, ως προϊστάμενος όλων των εισαγγελικών λειτουργών του Κράτους (άρθρο 28 παρ. 4 εδ. β' ΚΟΔΚΔΛ), έχει το δικαίωμα να απευθύνει προς αυτούς παραγγελίες, γενικές οδηγίες και συστάσεις (άρθρο 28 παρ. 5 στοιχ. α' ΚΟΔΚΔΛ), η δε εποπτεία που ασκεί κατά το νόμο (άρθρο 23 παρ. 1 περ. γ', 2 ΚΟΔΚΔΛ) στις Εισαγγελίες της Χώρας συνίσταται στην επίβλεψη και την έκδοση γενικών οδηγιών. Ωστόσο, έχει γίνει δεκτό, ότι οι γενικές οδηγίες του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου έχουν την έννοια του συντονισμού των εισαγγελικών λειτουργών και δεν πρέπει να αφορούν στον χειρισμό συγκεκριμένης υποθέσεως ή ορισμένων υποθέσεων, που εκκρεμούν ενώπιον των αρμοδίων δικαιοδοτικών οργάνων (βλ. Π. Δημόπουλου: «Η Εισαγγελία», 2000, σελ. 91, και Ευτ. Φυτράκη, όπ. παρ.). Επομένως, δεν επιτρέπεται η γενική καθοδήγηση να εξειδικεύεται με συγκεκριμένη παρέμβαση σε υποθέσεις για τις οποίες έχουν επιληφθεί η πρόκειται να επιληφθούν τα αρμόδια δικαστικά όργανα, με την επιβολή ορισμένης αξιολόγησης των αποδείξεων ή ορισμένης επιστημονικής άποψης (βλ. Ευτ. Φυτράκη, όπ. παρ.). Εξάλλου, είναι πρόδηλο ότι οι ανωτέρω παραδοχές θεμελιώνονται, τόσο στη διάταξη του άρθρου 19 παρ. 3 του παλαιού ΚΟΔΚΔΛ, όσο και στη διάταξη του άρθρου 23 του νέου ΚΟΔΚΔΛ, σύμφωνα με την οποία: «Οποιαδήποτε οδηγία, σύσταση ή υπόδειξη σε δικαστικό λειτουργό για ουσιαστικό ή δικονομικό θέμα σε συγκεκριμένη υπόθεση ή κατηγορία υποθέσεων είναι ανεπίτρεπτη και συνιστά πειθαρχικό αδίκημα» (βλ. Ι. Γιαννίδη: «Δικαιοσύνη ως θεσμός και οργάνωση», 2016, σελ. 64 και Γνωμ. Εισ. Α.Π. 3/2022 [Δ. Παπαγεωργίου].

Γ. Περαιτέρω, από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 63, 82 παρ. 4, 86, 87, 107 και 307 στοιχ. γ' του Κ.Π.Δ., συνάγεται, ότι για όλες τις διαφορές, που προκύπτουν στην προδικασία μεταξύ των διαδίκων ή μεταξύ αυτών και του εισαγγελέα, σε σχέση με τη δήλωση για την υποστήριξη της κατηγορίας, αρμόδιο να αποφανθεί είναι το συμβούλιο πλημμελειοδικών (βλ.

Λ. Μαργαρίτη: «Ο Νέος Κώδικας Ποινικής Δικονομίας», 2019, τομ. I., σελ. 1744).

Δ. Στην προκειμένη περίπτωση (του θέματος του εγγράφου σας), με βάση τα ανωτέρω εκτεθέντα, αν η, παρά τα οριζόμενα στο άρθρο 63 εδ. β' του Κ.Π.Δ., αξίωση προκαταβολικής κατάθεσης παραβόλου προσκρούει, ως συνιστώσα μορφή προληπτικού ελέγχου της βασιμότητας των καταγγελλομένων πράξεων, στην αρχή του κράτους δικαίου και στην υποχρέωση της πολιτείας να εξασφαλίζει την παροχή δικαστικής προστασίας σε κάθε πολίτη (βλ. Λ. Μαργαρίτη: Ποιν. Δικ., τευχ. 3, 2013, σελ. 10), καθώς και αν η μη κατάθεση παραβόλου δεν επιφέρει απαράδεκτο (βλ. Α.Π. 1254/2011, Ποιν. Δικ. 2012, 452) ή αν κατά τη δήλωση παράστασης για υποστήριξη της κατηγορίας δεν προκαλείται ακυρότητα από την μη κατάθεση του παράβολου (βλ. Α.Π. 1078/2008, Π.Χρ. 2009, 350), θα κριθεί κατά περίπτωση εν τέλει, στο στάδιο της προδικασίας, από το αρμόδιο συμβούλιο πλημμελειοδικών.

Κατ' ακολουθίαν των προεκτεθέντων, η έκφραση γνώμης μας επί του ως άνω θέματος του εγγράφου σας είναι ανεπίτρεπτη, είτε υπό την μορφή Γνωμοδότησης είτε ως Γενική Οδηγία (Εγκύκλιος) του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, λόγω της σταθερής προσήλωσής μας στην αρχή της «εσωτερικής λειτουργικής ανεξαρτησίας» των δικαστικών λειτουργών (δικαστών και εισαγγελέων) της Χώρας.

Κοιν: 1) Υπουργείο Δικαιοσύνης

2) κ.κ. Εισαγγελείς Εφετών της Χώρας και δι' αυτών στους
κ.κ. Εισαγγελείς Πρωτοδικών της περιφερείας τους.